

Monumentnummer*: 507543

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* 22 april 1999
Kadaster deel/nr 82917/35

*Woonplaats** *Gemeente** *Provincie**
Veenhuizen Noordenveld Drenthe

Locatiennaam *Locatieomschrijving*
Veenhuizen

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Norg	N			3905
Norg	N			1074

Omschrijving**

INLEIDING

Restant van de voormalige KATOENSPINNERIJ, gebouwd in 1839 in opdracht van de Maatschappij van Weldadigheid. Functioneerde als katoenspinnerij onder de naam 'Het Stoom' (vanwege de toenmalige aanwezigheid van een stoommachine; destijds de eerste stoommachine van Drenthe) en was bedoeld als werkplaats voor gedwongen kolonisten uit het nabij gelegen en inmiddels verdwenen Derde Gesticht. Sinds 1860 lange tijd gebruikt als weeshuis en schoolgebouw. Rond 1920 weer verbouwd tot kerkgebouw en onderkomen voor bejaarde verpleegden en na 1945 gebruikt als 'open inrichting' Bergveen. In 1962 is een deel van het complex door brand verwoest. Duidelijke referenties naar de oorspronkelijke functie zijn door het veelvuldig veranderen van functie nauwelijks voorhanden. Desalniettemin is het gebouw in zijn huidige verschijningsvorm typologisch en functioneel van groot belang voor het complex Veenhuizen. De bescherming richt zich op een aan elkaar gekoppelde bouwmassa bestaande uit het restant van het door brand verwoeste bouwdeel, een van bescherming uitgesloten tussenlid, een langgerekt bouwdeel met rondboogramen en een daaraan gekoppeld lager bouwdeel met rechtgesloten vensters.

OMSCHRIJVING

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het hoofdgebouw bestaat uit een zes traveeën lang in baksteen opgetrokken bouwdeel onder zadeldak met wolfseinden en gedekt met gesmoorde Hollandse pannen. Goot op klossen. De gevels worden geleed door lisenen en gietijzeren rondboogvensters (drie vensters zijn verlaagd). Aan de straatzijde, verscholen achter een latere aanbouw, brede toegangsdeur met bovenlicht. Aan de achterzijde een later toegevoegde aanbouw onder lessenaardak voorzien van rechtgesloten vensters. In de linkerzijgevel twee hogere gietijzeren rondboogvensters. INTERIEUR met gestuct tongewelf; trekstangen. Het rechter bouwdeel is eveneens langgerekt, in baksteen opgetrokken en voorzien van een zadeldak met eindschild belegd met Hollandse pannen. Goot op klossen. De gevel is geleed door zeven 15-ruits schuifvenster en een rechtgesloten deur met bovenlicht aan de straatzijde. In de noord-oostgevel een rechtgesloten deur. In de achtergevel een rechtgesloten deur naast het hogere bouwdeel en zeven 9-ruits schuifvensters. Alle onder rollaag. Het linker bouwdeel (gekoppeld door een van bescherming uitgesloten eenvoudig tussenlid) is in baksteen opgetrokken en wordt gedekt door een (flauw hellend) schilddak. Restanten van een geprofileerde daklijst. Schoorsteen aan voor- en achterzijde. De gevel aan de straatzijde heeft een gesloten karakter met aan de linkerzijde enkele vensteropeningen. De zuid-westgevel laat duidelijke sporen zien van het vernietigde bouwdeel en is gesloten (cementbepleistering). De achtergevel en rechterzijgevel zijn voorzien van 20-ruitsvensters met middenstijl onder een hanenkam.

WAARDERING

Restant van in oorsprong een KATOENSPINNERIJ van cultuurhistorisch, architectuurhistorisch, typologisch en stedenbouwkundig belang, alsook van belang voor de geschiedenis van de Maatschappij van Weldadigheid en de Rijkswerkinrichting Veenhuizen. Functioneel onderdeel van het uitzonderlijk waardevolle complex Veenhuizen.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Spinnerij

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument